אנגולה

מחלקת ניהול סיכונים

נובמבר 2025

	דירוג	תחזית	מתאריך	אשרור אחרון
אשרא	6/7	...	...	...
OECD	6/7	...	יוני 2016	...
Fitch	B-	**יציבה**	ינואר 2022	נובמבר 2025
Moody's	B3	יציבה	ספטמבר 2021	מאי 2025
S&P	B-	יציבה	פברואר 2022	אוגוסט 2025

נתונים כלליים:

שוכנת בדרום מערב אפריקה, עם חוף לאוקיאנוס האטלנטי הדרומי, בין נמיביה והרפובליקה הדמוקרטית של קונגו

אוכלוסייה:	39 מיליון איש (הערכה לשנת 2024)
שטח:	1.25 מיליון קמ"ר
עיר בירה:	לואנדה
תמ"ג נומינלי:	110.3 מיליארד דולר (הערכה לשנת 2025)
תמ"ג לנפש:	2825 דולר (הערכה לשנת 2025)
משאבי טבע:	נפט, יהלומים, זהב, מינרלים, עופרות ברזל
שפה רשמית:	פורטוגזית
מטבע:	קוואנזה

מדד תפיסת השחיתות (ארגון TI, 2024)	121/180
מדד הפיתוח האנושי (האו"ם, 2025)	148/193
מדד הדמוקרטיה (אקונומיסט, 2024)	107/167 Hybrid Regime
ניתוח קיימות החוב (IMF, 1/2025)	סיכון גבוה למצוקת חוב

נקודות חוזק

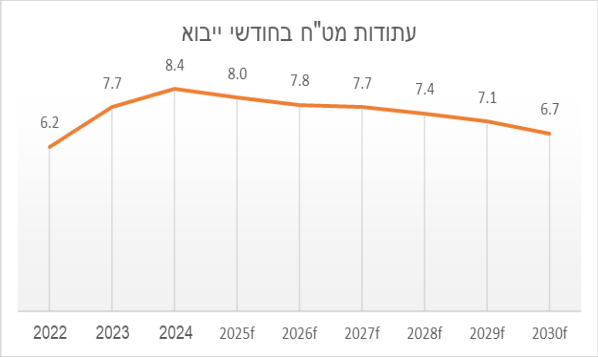
- עתודות מט"ח גבוהות
- הכנסות גבוהות במגזר הנפט
- רפורמות מבניות מתקדמות
- ירידה בחוב הציבורי

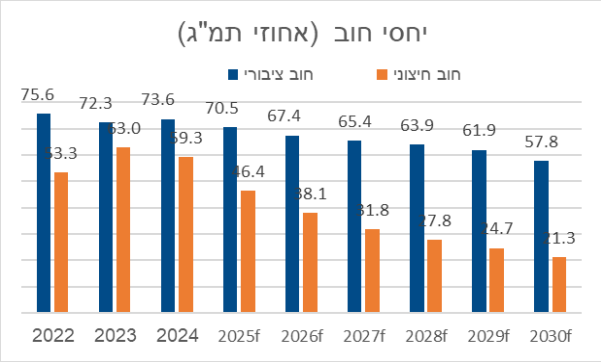
סיכונים ואתגרים

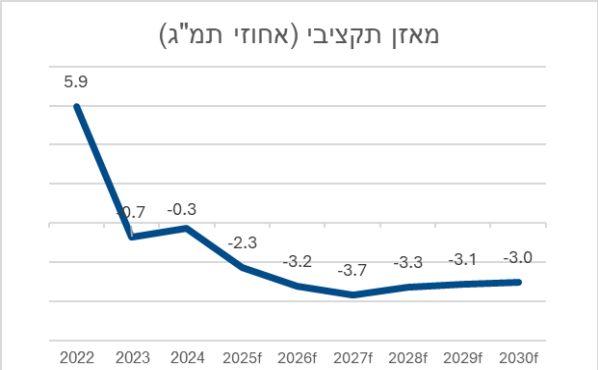
- תלות גבוהה ביצוא נפט וגז
- שירות חוב חיצוני כבד
- שיעור הלוואות בעייתיות גבוה במערכת הבנקאית
- רמת גיוון כלכלי נמוכה והתערבות ממשלתית ניכרת.
- שיעור אינפלציה גבוהה

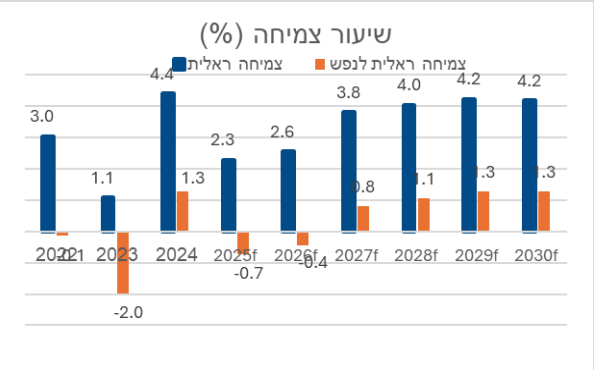
מדדים כלכליים עיקריים

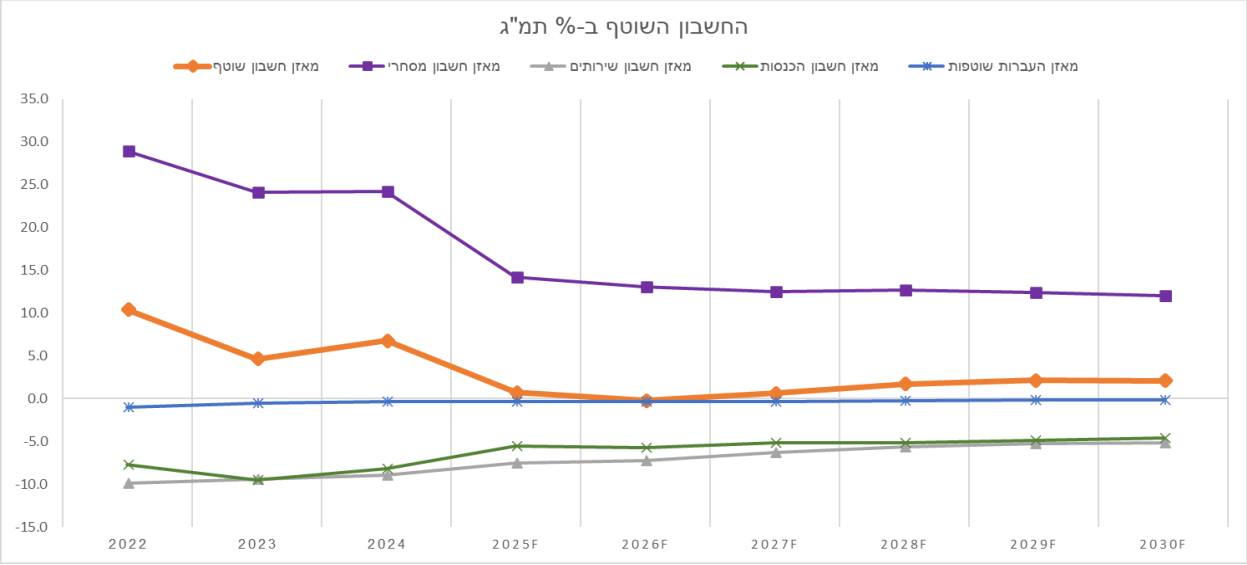
	2023	2024	2025f	2026f	2027f	2028f	2029f	2030f
צמיחה ריאלית (%)	1.1	4.4	2.3	2.6	3.8	4.0	4.2	4.2
אינפלציה (ממוצע, %)	13.6	28.2	20.4	16.3	14.3	12.3	10.6	10.3
מאזן תקציבי (% תמ"ג)	-0.7	-0.3	-2.3	-3.2	-3.7	-3.3	-3.1	-3.0
חוב ציבורי (% תמ"ג)	72.3	73.6	70.5	67.4	65.4	63.9	61.9	57.8
מאזן החשבון השוטף (% תמ"ג)	4.6	6.8	0.7	-0.2	0.6	1.7	2.2	2.1
חוב חיצוני (% תמ"ג)	63.0	59.3	46.4	38.1	31.8	27.8	24.7	21.3
עתודות מט"ח (חודשי יבוא)	7.7	8.4	8.0	7.8	7.7	7.4	7.1	6.7

עתודות מט"ח בחודשי ייבוא
6.2
7.7
8.4
8.0
7.8
7.7
7.4
7.1
6.7
2022
2023
2024
2025f
2026f
2027f
2028f
2029f
2030f

יחסי חוב (אחוזי תמ"ג)
חוב ציבורי
חוב חיצוני
75.6
53.3
72.3
63.0
73.6
59.3
70.5
46.4
67.4
38.1
65.4
31.8
63.9
27.8
61.9
24.7
57.8
21.3
2022
2023
2024
2025f
2026f
2027f
2028f
2029f
2030f

מאזן תקציבי (אחוזי תמ"ג)
5.9
-0.7
-0.3
-2.3
-3.2
-3.7
-3.3
-3.1
-3.0
2022
2023
2024
2025f
2026f
2027f
2028f
2029f
2030f

שיעור צמיחה (%)
צמיחה ראלית
צמיחה ראלית לנפש
3.0
1.1
4.4
2.3
2.6
3.8
4.0
4.2
4.2
1.3
-2.0
-0.7
-0.4
0.8
1.1
1.3
1.3
2022
2023
2024
2025f
2026f
2027f
2028f
2029f
2030f

החשבון השוטף ב-% תמ"ג
מאזן חשבון שוטף
מאזן חשבון מסחרי
מאזן חשבון שירותים
מאזן חשבון הכנסות
מאזן העברות שוטפות
35.0
30.0
25.0
20.0
15.0
10.0
5.0
0.0
-5.0
-10.0
-15.0
2022
2023
2024
2025F
2026F
2027F
2028F
2029F
2030F

רקע ומאפיינים פוליטיים

סוג המשטר: רפובליקה נשיאותית			**שנת קבלת עצמאות:** 1975 (מפורטוגל)
עומד בראש המדינה: נשיא Joao Manuel Goncalves LOURENCO (מאז 2017, נבחר שוב ב-2022)	**הבחירות הבאות:** 2027		**אורך תקופת הכהונה:** 5 שנים (מגבלה של 2 כהונות)
מבנה הפרלמנט: חד ביתי	**מס' מושבים:**	**אורך תקופת הכהונה:**	**הבחירות הבאות:**
אסיפה לאומית	220	5 שנים	2027

לאחר קבלת עצמאות מפורטוגל בשנת 1975, פרצה באנגולה מלחמת אזרחים בין שתי תנועות עיקריות: MPLA (התנועה העממית לשחרור אנגולה), שהייתה בעלת אידיאולוגיה מרקסיסטית וקשרים למפלגה הקומוניסטית בפורטוגל ולגוש המזרחי, ותנועת UNITA שנתמכה על ידי ארצות הברית במאמץ לבלום את השפעת ברית המועצות באפריקה. המלחמה, שארכה 27 שנים, גבתה את חייהם של יותר ממיליון בני אדם והביאה לעקירתם של למעלה מ-4 מיליון תושבים. מותו של מנהיג UNITA בפברואר 2002 הביא לסיום המלחמה, ובאפריל באותה שנה נחתם הסכם הפסקת אש. כיום, חברי UNITA משולבים בממשלה ומשמשים כשרים וחברי פרלמנט. עם זאת, השפעות המלחמה עדיין ניכרות בחברה ובכלכלה האנגולית. במסגרת תיקון לחוקה בשנת 2010, שונתה שיטת הבחירות של הנשיא במדינה, כאשר התפקיד יינתן למנהיג המפלגה שזוכה ברוב הקולות בפרלמנט (עם מגבלה של שתי כהונות רצופות או לא רצופות).

המצב הפוליטי במדינה צפוי להיות יציב יחסית בשנים הקרובות. בבחירות הכלליות שנערכו באוגוסט 2022 ניצחה מפלגת השלטון MPLA ברוב דחוק וזכתה ל-124 מושבים מתוך 220 (לעומת 150 מושבים שהיו למפלגה קודם לכן). מנגד, מפלגת האופוזיציה UNITA שיפרה את מעמדה בבחירות האחרונות. היסטורית, מפלגת השלטון הצליחה להחזיק בשני שליש מהמושבים, מספר מושבים מינימלי הנדרש לאישור תיקוני חוקה, בסבב הבחירות האחרון זה לא קרה. הסיבות לשחיקת הפופולריות של MPLA כוללות אישור תיקון החוקה בשנת 2021 שחיזק את מעמדו של הנשיא המכהן, אינפלציה גבוהה מתמשכת הפוגעת ברמת החיים של האזרחים, ושנים של מיתון כלכלי שהסתיים רק ב-2021. עם זאת, האנליסטים מעריכים, כי המפלגה תנצח בבחירות הקרובות בשנת 2027.

על פי הערכות האנליסטים, הנשיא לורנסו לא צפוי להתמודד לכהונה שלישית כנשיא. למפלגת MPLA אין רוב פרלמנטרי שיאפשר להסיר את המגבלת שתי כהונות לנשיא. בנוסף, רבים מהאוכלוסייה באנגולה לא חוו שיפור משמעותי בעקבות הרפורמות של לורנסו ותוכניתו לגיוון הכלכלה, מה שפגע בשיעורי התמיכה בו בקרב הציבור. גם בתוך מפלגת MPLA התמיכה בו נפגעה, שכן קמפיין המאבק בשחיתות שהוא מוביל נתפס לעיתים ככלי פוליטי נגד יריביו, בעוד שהשחיתות ממשיכה להיות נפוצה. הבחירות המקומיות שנדחו מספר פעמים מאז 2018, צפויות להתקיים במהלך שנת 2025. עם זאת, סמכויות השלטון המקומי יישארו מוגבלות.

חוסר שביעות הרצון הגובר בקרב אזרחי המדינה על רקע יוקר המחיה מתבטא בהתפרצות מחאות והפגנות ומהווה סיכון עיקרי ליציבות פוליטית. לאחר הסרת חלק מסובסידיות דלק מאמצע 2023, פרצו מחאות שהתפתחו לעימותים בין המפגינים לכוחות המשטרה. חוסר שקט חברתי צפוי להמשיך גם במהלך שנת 2025 ככל שהסרת סובסידיות דלק מתקדמת והאינפלציה ממשיכה להיות גבוהה. הרשויות צפויות להמשיך לפעול לדיכוי המחאות ובמקביל להגדיל הוצאות חברתיות בניסיון להרגיע את הציבור. בספטמבר 2024 העבירה הממשלה חוקים המטילים עונשים חמורים (עד 25 שנות מאסר) על משתתפים בהפגנות ציבוריות אלימות. צעדים אלו אמורים לצמצם היקפי המחאות.

כלכלת אנגולה נשענת במידה רבה על סקטור הנפט. על מנת לשפר את היציבות המקרו-כלכלית, פועלות הרשויות לגיוון הכלכלה, אך ההתקדמות הינה איטית. תוכנית הפיתוח הלאומית לשנים 27-2023 מנצלת את רווחי יצוא הנפט למימון הוצאות חברתיות ופיתוח תשתיות, ולהחזרי החוב הציבורי. תוכנית ההפרטה PROPRIV אמורה לקדם צמצום המעורבות הממשלתית בכלכלה, אך מספר החברות שהופרטו במלואן או בחלקן נותר מוגבל. המבנה הריכוזי של הממשל, בירוקרטיה וחולשת מוסדות ציבוריים פוגעות בקידום רפורמות. הרשויות צפויות להמשיך בהסרת סובסידיות דלק הדרגתית עד שנת 2025, תוך הגדלת יכולת זיקוק מקומית.

יחסי חוץ

מדיניות החוץ של אנגולה מונחית בעיקר על ידי הצורך למשוך השקעות כדי לגוון את כלכלתה. אנגולה תמשיך לאזן את מדיניותה הכללית של אי-התיישרות עם ניסיונות לשמור על קשריה ההיסטוריים עם סין ורוסיה, תוך חיזוק יחסיה עם המערב. סין היא שותפת הסחר השנייה בגודלה של אנגולה באפריקה והמקבלת הגדולה ביותר של הלוואות סיניות ביבשת. היחסים עם סין צפויים להתבסס על השקעות בתשתיות במסגרת יוזמת "החגורה והדרך" של סין.

ארה"ב רואה באנגולה שותפה אסטרטגית, לאור משאבי האנרגיה העצומים שלה ומיקומה המרכזי כמרכז יצוא פוטנציאלי למינרלים קריטיים מאפריקה. באמצע 2025, חידשה ארה"ב את מחויבותה לספק תמיכה פיננסית נוספת למסדרון לובוטו, קו רכבת המקשר את אזורי המכרות העשירים של הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו וזמביה לנמל לובוטו באנגולה.

נחתם הסכם השקעה נוסף, בשווי 1.5 מיליארד דולר, עם חברת "הידרו-לינק" האמריקאית, לפיתוח קו תמסורת מאנגולה לאזורי המכרות של הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו.

קשריה של אנגולה עם צרפת גם מתהדקים, כאשר בתחילת 2025 אנגולה חתמה על הסכמי השקעה דו-צדדיים, במסגרתם צרפת התחייבה להשקיע 473 מיליון דולר בחקלאות, אנרגיה נקייה וביטחון באנגולה.

אנגולה גם מעמיקה את קשריה עם הודו כדי לגוון את התלות ברוסיה ובסין, כאשר הנשיא האנגולי ביקר בהודו באמצע 2025, וממשלת הודו הציעה קו אשראי של 200 מיליון דולר לכוחות ההגנה של אנגולה.

קרן המטבע

אנגולה סיימה את תוכנית הסיוע הכלכלי (EFF) של קרן המטבע הבינלאומית בסוף שנת 2021, התוכנית נועדה לתמוך ביציבות מקרו-כלכלית, לצמצם את תלות המדינה בנפט, ולשפר את ניהול החוב והמשמעת התקציבית. מאז תום התוכנית, לא קיימת מסגרת פיננסית פעילה מול הקרן.

הקרן מעריכה כי הכלכלה התאוששה ב-2024 עם צמיחה של 3.8%, אך עם אתגרים נמשכים בצד הפיסקלי והחוב. רמת החוב הציבורי ירדה, אולם הסיכון מצוקת חוב נותר גבוה, בעיקר בשל תלות גבוהה בהכנסות מנפט (כ-80% מהחוב במט"ח), תנודתיות במחירי הנפט ובייצור, ובסיס מלווים צר בשוק המקומי. הסכמי אשראי עם סין שונו וכוללים כעת הקלות בפיקדונות נלווים המספקים מרווח נזילות של 150–200 מיליון דולר בחודש – מהלך המסייע לשיפור התמונה הפיסקלית בטווח הקצר.

הקרן הדגישה את הצורך בחזרה לשווקים הפיננסיים החיצוניים, פיתוח שוק החוב המקומי, והמשך שיפור בתהליכי ניהול החוב, כולל חיזוק ניהול המזומנים, הפחתת תשלומי פיגורים, ושימוש יעיל יותר בכלי מדיניות פיסקלית. כמו כן, הודגש הצורך בהמשך המאמצים למעבר לשיטת יעד אינפלציה, והרחבת בסיס ההשקעות והחוב המקומי על מנת להפחית את החשיפה למטבע חוץ.

באופן כולל, ה IMF-מדגיש כי למרות ההתאוששות הכלכלית, המשך החשיפה לסיכוני נזילות גבוהים, שיעור החוב החיצוני, וחוסר ודאות פוליטית לקראת הבחירות ב-2027, מחייבים מדיניות כלכלית זהירה ותכנון ארוך טווח להשגת יציבות מאקרו-פיננסית ברת קיימא

בנק עולמי

קבוצת הבנק העולמי תומכת במאמצי אנגולה להפחתת עוני וקידום צמיחה כלכלית, באמצעות עבודה משותפת עם הממשלה, שותפי פיתוח והחברה האזרחית. מסגרת שותפות ארצית חדשה (CPF) מתוכננת לשנים 29-25, והאסטרטגיה המכריעה מתמקדת בקידום פיתוח מכיל יותר, שיפור איכות השירותים הניתנים, והקמת תוכנית הגנה חברתית חזקה.

הבנק מחויב לחיזוק הגיוון הכלכלי הלאומי המשולב על ידי החייאת כלכלות כפריות ליצירת תחרותיות ותעסוקה רבות יותר, תוך דגש על שיקום קווי עסקים מסורתיים וסיוע טכני למגזר האנרגיה. הוא גם שואף לשפר את איכות מתן השירותים ולהקים תוכנית הגנה חברתית חזקה לשיפור איכות החיים של האוכלוסייה. יעדים אלה יושגו באמצעות

התמקדות ב-18 פרויקטי השקעה קיימים (התחייבות נטו של 4.3 מיליארד דולר) במימון הבנק הבינלאומי לשיקום ופיתוח.

בין הפרויקטים המרכזיים: פרויקט חיזוק מערכת ההגנה החברתית הלאומית, תוכנית פיתוח מוסדי למגזר המים, פרויקט פיתוח חקלאי מסחרי במימון משותף עם הסוכנות הצרפתית לפיתוח שמטרתו לעבור לחקלאות מוכוונת שוק, פרויקט שינוי חקלאי קטן לאנגולה, ופרויקט העצמה וחינוך לבנות בסך 250 מיליון דולר. הבנק העולמי גם תומך בחיזוק היכולת הסטטיסטית של אנגולה.

מועדון פריז

המדינה פרסה חוב פעמיים, ההסדר משנת 1989 שולם במלואו, ההסדר בשמת 2020 עדיין פעיל (DSSI).

מאפיינים כלכליים

לאנגולה כלכלה השלישית בגודלה באפריקה שמדרום לסהרה. המדינה אחת יצרניות הנפט הגדולות באפריקה. הסתמכות הכלכלה של אנגולה על הביקוש העולמי לנפט הוביל לצמיחה הפכפכה ולרמות גבוהות של עוני ואי שוויון. קידום רפורמות בשנים האחרונות שיפר את הניהול המקרו-כלכלי וחיזק את המגזר הציבורי. היציבות הכלכלית חוזקה באמצעות מעבר למשטר שער החליפין גמיש יותר, עצמאות המדיניות של הבנק המרכזי, מדיניות מוניטרית איתנה וצעדי קונסולידציה פיסקלית. עם זאת, תהליך גיוון הכלכלה מתקדם בקצב איטי, המדינה ממשיכה להתבסס במידה רבה על סקטור האנרגיה.

מגזר הנפט אחראי על כרבע מהתמ"ג ומגיע ל־90% מהכנסות הייצוא ולכ־60% מהכנסות המדינה., וכתוצאה מכך התחזית הכלכלית של אנגולה מושפעת מתנאי הסחר ומתנודתיות במחירי הסחורות העולמיים. ההכנסות מענף הנפט ירדו במהלך השנים האחרונות בעקבות הזדקנות השדות והשקעות לא מספקות בתחזוקת השדות הקיימים ושל התשתיות. סקטורים חקלאות, כרייה ושירותים מהווים בסיסים כלכליים חשובים, אך פחות משמעותיים מתעשיית הנפט, למרות מאמצי הממשלה להוריד את התלות בסקטור האנרגיה. הרשויות ממשיכות לפעול לגיוון הכלכלה והורדת התלות בסקטור הנפט באמצעות פיתוח ענפים שאינם נפט.

תוכנית הפיתוח הלאומית לשנים 2023-2027 שואפת למקסם את רווחי יצוא על מנת לממן הוצאות חברתיות, פיתוח תשתיות ותשלומי חוב. במטרה להפוך את מגמת ירידת תפוקת הנפט ולמשוך משקיעים, ביולי 2024 הוצגו תמריצי מס, אושרו שיתופי פעולה בין חברת אנרגיה ממשלתית סונונגול לבין משקיעים פרטיים. בנוסף, המדינה פותחת שדות חדשים לפיתוח. על פי הערכות האנליסטים, תפוקת הנפט תעלה מ-1.1 מיליון חביות ליום בשנת 2024 ל-1.6 מיליון חביות ליום בשנת 2029 (רמה נמוכה מהשיא של 1.9 מיליון חביות ליום שנרשם בשנת 2008). יציאתה של אנגולה מארגון אופ"ק בדצמבר 2023 מאפשרת להתמקד בהעלאת היקפי יצור הנפט, אך מדובר בתהליך שייקח זמן.

אנגולה תלויה ביבוא מזון ודלק. יכולת הזיקוק המקומית של אנגולה נמוכה, המדינה מייבאת כ-80% מצריכת הדלק הפנימית שלה. הממשלה מקדמת הרחבת יכולת הזיקוק המקומית עד לרמה שתעלה משמעותית על הביקוש המקומי ואף תספק מלאי ליצוא. למרות שחלק מבתי זיקוק החדשים יתחילו לפעול בשנים הקרובות, אנגולה תמשיך להיות תלויה ביבוא דלק בשנים 2025-2029.

לאנגולה פוטנציאל לא מנוצל במספר ענפים מלבד סקטור הנפט. כך, למדינה עתודות גז טבעי משמעותיות. מאחר ומדינות אירופה מעוניינות להתרחק מאספקת האנרגיה הרוסית, אנגולה מעוניינת למשוך חברות אירופאיות, כדי לפתח את תחום הגז הטבעי. פיתוח פרויקטים בתחום זה יתרום להגדלת הכנסות היצוא וייתן דחיפה לצמיחה כלכלית. בנוסף, לאנגולה פעילות משמעותית בענף הכרייה, ובמיוחד בתחום היהלומים, שצמחה בשיעורים גבוהים בשנים אחרונות. בנובמבר 2023 התחיל לפעול מכרה היהלומים הגדול ביותר של המדינה. ענף היהלומים צפוי להמשיך ולצמוח בשנים הקרובות, בין היתר לאור השקעה במכרים חדשים וצפי לעלית מחירי היהלומים הבינלאומיים. הממשלה פועלת לפיתוח ענף החקלאות המעסיק כמחצית מאוכלוסיית המדינה וזאת במטרה להוריד את התלות ביבוא מזון.

לאחר חמש שנים רצופות של מיתון מאז 2016, כלכלת אנגולה חזרה לצמיחה חיובית בשנת 2021, הצמיחה צפויה להמשיך ולהתעצם בשנים הקרובות כתוצאה מעליה ביצור הנפט והתרחבות הענפים שאינם נפט (בעיקר גז וכריה). בשנת 2023 קצב הצמיחה ירד בשל מפגיעה בהיקפי תפוקת נפט הנובעת מעבודות תחזוקה לא מתוכננות בשדה נפט גדול. בשנת 2025 התמ"ג צפוי להיות כ- 2.3%.

הפרויקטים הגדולים בתחום התשתיות ובתחום נפט וגז, התאוששות סקטור החקלאות וצריכה מקומית, יתמכו בהמשך התחזקות הצמיחה הכלכלית בשנים הקרובות. קידום ברפורמות עסקיות, הקלה בדרישות רגולטוריות, תמריצי מס לאזורים כלכליים מיוחדים וערבויות אשראי לעסקים זעירים, קטנים ובינוניים מושכים משקיעים פרטיים ובינלאומיים, מה שעשוי לסייע לשיפור הגיוון הכלכלי.

אירועים מקרו-כלכליים

על אף שאנגולה אינה קשורה ישירות לאירועים במזרח התיכון, המתיחות באזור והשפעתה על שוקי האנרגיה העולמיים מורגשת גם בכלכלת המדינה. התנודתיות במחירי הנפט העולמיים, שנובעת בין היתר מהחשש להרחבת העימות באזור ולשיבושים בנתיבי הספנות בים האדום, משפיעה על הכנסות המדינה מייצוא. יחד עם זאת, כיצואנית נפט, אנגולה נהנית מעליות במחירי הנפט בטווח הקצר. המדיניות הפיסקלית המרסנת שמיישמת הממשלה, לרבות הסרה הדרגתית של סובסידיות הדלק, מסייעת לחזק את עמידות המשק בפני זעזועים חיצוניים הקשורים לתנודות חדות במחירי הסחורות.

המלחמה באוקראינה הובילה להשפעות מורכבות על כלכלת אנגולה. מחד, העלייה החדה במחירי הנפט העולמיים בעקבות המלחמה תרמה להגדלת הכנסות המדינה מייצוא נפט, שכן אנגולה היא יצואנית נפט משמעותית באפריקה. מאידך, המשבר העולמי שנוצר בעקבות המלחמה הוביל לעליות חדות במחירי המזון והדשנים, מה שהכביד על יוקר המחיה במדינה והעמיק את האתגרים החברתיים-כלכליים. בנוסף, הסנקציות על רוסיה השפיעו על שיתופי פעולה בתחום היהלומים, שהוא ענף משמעותי בסחר החוץ של אנגולה. למרות האתגרים, התחזקות מחירי הסחורות סייעה לאנגולה לשפר את מאזן התשלומים שלה ולחזק את יתרות מט"ח, מה שתרם ליציבות המאקרו-כלכלית בתקופה זו.

עדכונים מסוכנויות הדירוג הבינלאומיות

- בנובמבר 2025 אשררה סוכנות הדירוג Fitch את דירוג החוב הארוך של אנגולה ב "B-"-עם תחזית יציבה. הדוח מדגיש מגבלות משמעותיות כמו ממשל חלש, אינפלציה גבוהה, חוב חיצוני גבוה ותלות חזקה בנפט, אך מנגד יש עודף בחשבון השוטף ורזרבות בינלאומיות גבוהות מהממוצע בקבוצת הדירוג— שמספקות כרית מסוימת מול תנודתיות במחירי הנפט. הצפי הוא להיחלשות ביצועים פיסקליים, ירידה בהכנסות ממקורות נפט והתרחבות הגרעון, כאשר רפורמות בסובסידיות דלק נתקלו בהתנגדות חברתית. החוב הממשלתי צפוי לרדת באופן מתון, אך עלויות הריבית יוותרו גבוהות בשל ההסתמכות על מימון יקר ומוגבלות בגישה להלוואות קונסציונליות. על אף העלייה בנפקות בשוק הדרושות למימון, הסיכונים המרכזיים כוללים ירידה נוספת במחירי נפט והידוק לחץ נזילות שמאיימים על יציבות הדירוג.

- במאי 2025 אשררה סוכנות הדירוג Moody's את דירוג המדינה 'B3' והורידה את תחזית הדירוג מחיובית ליציבה. הורדת תחזית הדירוג נובעת מתחזית לשיפור איטי יותר בעמדה הפיסקלית וירידה מתונה יותר ביחס חוב לתוצר, בעוד שהסיכון להידרדרות בנטל החוב ושירות החוב נותר גבוה. בסוכנות הדירוג מצפים להמשך תנודתיות בשער המטבע המקומי, כך שהשיפור בעמדה החיצונית גם הוא צפוי להיות מוגבל. מנגד, סיכונים אלו מאוזנים על ידי המשך מאמצים להתייעלות פיסקלית, צעדי מדיניות לשיפור גיוון כלכלי, עודפים משמעותיים בחשבון השוטף ויתרות מט"ח ברמה מספקת.

- באוגוסט 2024 אשררה סוכנות הדירוג S&P את דירוג המדינה 'B-' ואת התחזית הדירוג היציבה. הסוכנות מזהירה כי תרחיש של החמרה במצב הפיסקלי, עלייה בלחצים חברתיים או תנודות חדות במחיר הנפט עשוי להביא להורדת דירוג. מאידך, שיפור מתמשך בצמיחה, בירידה בנטל שירות החוב, ובהשקעות בענפים נוספים עשויים לתמוך בהעלאת הדירוג. הסוכנות מדגישה כי חרף חולשות מבניות, הרזרבות של המדינה מספיקות לכיסוי התחייבויות הקרובות,

היסטוריית הדירוגים:

Moody's		Fitch		S&P	
B3	09-2021	B-	01-2022	B-	02-2022
Caa1	09-2020	CCC	09-2020	CCC+	03-2020
B3	04-2018	B-	03-2020	B-	08-2017
B2	10-2017	B	12-2018	B	02-2016
B1	04-2016			B+	02-2015
Ba2	08-2014			BB-	06-2011
Ba3	06-2011			B+	05-2010

מדיניות פיסקלית וחוב ממשלתי

הגרעון התקציבי של אנגולה נאמד ב2024 על כ0.3%, האנליסטים חוזים כי ב2025 הגרעון צפוי לעמוד על 2.3% ובשנים הקרובות הגרעון הפיסקלי צפויים להישמר ואף לעלות בהדרגה ולרדת חזרה עד לרמה של 3%. הרשויות מתכננות להגדיל את ההוצאות הציבוריות בשנת 2025, כדי לתמוך בצמיחה כלכלית ולשמר את כוח הקניה של עובדי המגזר הציבורי באמצעות העלאת שכר ב-25%. יחד עם זאת, ממשלת אנגולה צפויה להשלים את ביטול סובסידיות הדלק הנותרות עד סוף שנת 2025 שתאזן במידה מסוימת את הגדלת ההוצאות. במקביל היא תקדם להרחבת יכולות הזיקוק המקומיות במדינה, כדי להוריד את חשבון היבוא.

לאור המצב במאזן התקציבי וביצוע תשלומי חוב, יחס החוב הציבורי לתוצר צפוי להמשיך במגמת ירידה. החוב ציבורי צפוי לרדת מ-69.8% מהתמ"ג בסוף 2024 ל-57.8% מהתמ"ג בסוף שנת 2030. באמצ 2024 רשויות אנגולה הגיעו להסכמות עם רשויות סין (הנושה העיקרי של אנגולה) על שימוש ביתרות הנאמנות של המדינה לצורך ביצוע תשלומי החוב, מה שמקל על לחצי נזילות. לפי סוכנות הדירוג מודייס, נכון לסוף שנת 2023 קרוב ל-80% מהחוב הציבורי של אנגולה נקוב או צמוד לדולר ארה"ב, מה שמגדיל את הרגישות של החוב הציבורי לפיחות המטבע המקומי.

החל משנת 2025 אנגולה צפויה להתמודד עם מספר תשלומי חוב משמעותיים, הכוללים תחילת החזרי חוב לקרן המטבע ופירעון אירובונד בסך 1.5 מיליארד דולר בנובמבר 2025. האנליסטים מעריכים שעל מנת לעמוד בתשלומים ולגשר על פערי מימון, המדינה עשויה לבקש תוכנית עם קרן המטבע ולגייס חוב באמצעות הנפקת אג"ח בשווקים בינלאומיים במהלך 2025. בנוסף, מרביתו של החוב נוגע לחוב כלפי סין במסגרת חוזים מגובי נפט לכן, חלק משמעותי מהכנסות הנפט של הממשלה ימשיך לשמש להחזר חובות לנושים סינים, מה שמגביל את הגמישות הפיסקלית של אנגולה.

<u>ההנפקות אג"ח האחרונות:</u>

ב2025 הונפקו באנגולה 2 סדרות אג"ח :

- סדרה ראשונה בגובה 750 מיליון דולר, עם קופון שנתי של 9.875%, מועד פירעון בשנת 2035.
- סדרה שנייה בגובה מיליארד דולר עם קופון שנתי של 9.24%, מועד פירעון בשנת 2031.

פירעון אג"ח הקרוב (ישן) צפוי להיות בנובמבר 2025 בסך 864 מיליון דולר.

מדיניות מוניטרית

לבנק המרכזי של אנגולה BNA אין מסגרת פורמלית לניהול אינפלציה שכוללת יעד אינפלציה רשמי, אך הוא קובע יעד לא רשמי גמיש לטווח בנוני, שמטרתו להגביל את עליית המחירים לשיעור חד-ספרתי. האנליסטים מעריכים כי יעד זה הינו בר-השגה עד סוף שנת 2028. הבנק המרכזי בשיתוף פעולה עם קרן המטבע עובד על יישום מסגרת מדיניות חדשה.

למרות העלאות ריבית שנעשו, המדיניות המוניטרית נשארת רופפת, בהתחשב בריבית ריאלית שעדיין שלילית. הריבית של הבנק המרכזי עומדת על 19.5% מאז מאי 2024 והרשויות מהססות להמשיך בהידוק מוניטרי למרות שיעורי אינפלציה גבוהים. על אף צפי לעליית לחצים אינפלציוניים כתוצאה מהמשך הסרת סובסידיות דלק במהלך 2025, הריבית צפויה להישאר ברמה הנוכחית, בשל העדפת הבנק המרכזי לתמוך בפעילות כלכלית. החל מ-2027 צפויות להתחיל הורדות ריבית, ככל שקצב עליית המחירים מתמתן, הריבית בסוף 2029 מוערכת לעמוד על 15%.

האינפלציה באנגלולה נותרת גבוהה מאוד, עם שיעורים הנעים סביב 28% ב-2024 ו-20.4% ב-2025, ותחזית לירידה הדרגתית עד רמה חד-ספרתית (כ-10%) עד סוף 2029. לחצים האינפלציוניים החזקים קשורים למחירי מזון גבוהים, פיחות המטבע המקומי והסרת סובסידיות דלק. בשנים 2026-2028 עלייה באספקת הדלק המקומית מבתי זיקוק חדשים, ירידת מחירי המזון והשפעה הולכת ופוחתת של הסרת סובסידיות הדלק יתמכו בהקלה באינפלציה. עם זאת, המשך היחלשות של המטבע המקומי לצד דרישות יבוא גבוהות של אנגולה, יאטו את קצב ירידת המחירים.

הבנק המרכזי עבר בשנים האחרונות למשטר שער החליפין גמיש יותר עם התערבות מוגבלת, במיוחד מאז תחילת מגפת קורונה. עם זאת, שער המטבע המקומי קוואנזה עדיין מנוהל באופן אקטיבי על ידי הרשויות.

מערכת בנקאית

מתוך 26 הבנקים המסחריים הרשאיים לפעול באנגולה, חמישה מחזיקים בכ-80% מסך הנכסים הבנקאיים. הבנקים

המסחריים באנגולה הם בעיקר מקומיים, מפורטוגל ומדרום אפריקה. רובם מתרכזים באופן מסורתי בפעילויות קצרות טווח הקשורות לעמלות, כגון פעולות מט"ח ומימון סחר. המערכת הבנקאית באנגולה חשופה לחוב ממשלתי במידה רבה. ברמה המערכתית, האחזקות של הבנקים בחוב ממשלתי והלוואות לממשלה מהוות 31% מהנכסים הכוללים שלהם, והחשיפות נמצאות במגמת עלייה. חלקם של הפיקדונות הדולרים מסך הפיקדונות המוחזקים בבנקים יחסית גבוה, הם מהווים מעל מחצית מסך הפיקדונות, מה שהופך את הבנקים באנגולה לרגישים יותר להידרדרות בשערי חליפין.

המגזר הבנקאי נותר פגיע, בשל ניהול סיכונים חלש ולחץ שער החליפין במהלך השנים האחרונות, אשר מובילים ליחס הלוואות ללא תנועה גבוה ולאתגרי נזילות. כמה מהבנקים המרכזיים בבעלות המדינה החשובים מבחינה מערכתית, עוברים תהליכי ארגון מחדש ומוכרים הלוואות בעייתיות לחברת ניהול הנכסים בבעלות ממשלתית, אך התהליך סובל מעיכובים, מה שמציב סיכון מוגבר למערכת. על פי נתוני קרן המטבע, יחס הלימות ההון בסוף 2024 נאמד על כ- 21.8, יחס הלוואות ללא תנועה באותה שנה נאמד על כ- 19.6

באוקטובר 2024 אנגולה נכנסה לרשימה האפורה של FATF - ארגון המקדם מאבק נגד הלבנת הון ומימון טרור, לאחר גילוי חוסרים רגולטוריים. הדבר עלול להעיב על סביבה העסקית במדינה על רקע דרישת בדיקות מוגברת, עיכובים לביצוע עסקאות בינלאומיות, ויגדיל את הנטל הרגולטורי על החברות המקומיות.

מצב חיצוני

תעשיית הנפט של אנגולה, היא המנוע המרכזי של הסחר והמגזר החיצוני. תעשייה זו מייצרת כ-90% מהכנסות הייצוא, ותלות זו חושפת את המדינה לזעזועים שליליים במחירי הנפט העולמיים. שילוב של ירידת מחירי הנפט ותפוקה מקומית קבועה יגרום לכך שבשנת 2026 יירשם גירעון בחשבון השוטף, אך עלייה בייצור ב-2027 תחזיר את העודפים החל משנה זו. מגמת הירידה הצפויה במחירי הנפט העולמיים עשויה להתהפך אם יחריף משבר גיאופוליטי שיפחית את תפוקת הנפט במזרח התיכון.

עלייה בייצור המקומי של נפט וגז החל מ-2027, כתוצאה מהשקעות חדשות, תפחית את החשש ממשבר תשלומים חיצוני בטווח הבינוני. הבנק המרכזי (BNA) ישמור על יתרות מט"ח בממוצע שנתי של 7.3 חודשי יבוא בשנים 2026–2030, הרבה מעל הרף המינימלי המקובל של שלושה חודשים. כמו כן, אנגולה תישאר תלויה בייבוא דלקים בשנים 2026–2030, בשל קיבולת זיקוק מוגבלת. סין, הודו ומדינות אירופה ימשיכו להיות שותפות הסחר העיקריות של אנגולה בתקופה זו, כאשר עיקר הייצוא למדינות אלו יהיה הידרוקרבונים.

<u>תמ"ג לפי מגזרים</u>: שירותים 46.1%, תעשייה 45%, חקלאות 10.5% (הערכה לשנת 2025).

סחר חוץ

<u>שותפות סחר עיקריות- ייצוא:</u> סין (40%), הודו (9%), איחוד האמירויות (6%), ספרד (6%), הולנד (5%)

<u>שותפות סחר עיקריות- ייבוא:</u> סין (19%), פורטוגל (10%) , איחוד האמירויות (7%), הודו (6%), ארה"ב (5%)

<u>מוצרי ייצוא עיקריים:</u> נפט גולמי, יהלומים, גז טבעי, אוניות, נפט מזוקק.

<u>מוצרי ייבוא עיקריים:</u> נפט מזוקק, חיטה, אוניות, מכוניות , משאיות

מדדים כלכליים

אינדיקטורים כלליים	2022	2023	2024	2025f	2026f	2027f	2028f	2029f	2030f
אוכלוסייה (מיליון)	35.6	36.7	37.9	39.0	40.2	41.4	42.6	43.9	45.2
תמ"ג נומינלי (מיליוני דולר)	113,303.7	90,552.2	93,261.0	110,318.8	131,400.6	150,775.3	169,626.4	187,286.2	206,670.3
תמ"ג נומינלי (מיליארדי מטבע מקומי)	52,184.0	62,030.1	81,122.7	100,610.8	120,619.2	140,281.4	160,670.1	180,150.6	203,570.2
תמ"ג לנפש (דולר)	3,179.6	2,464.0	2,461.6	2,825.8	3,267.4	3,640.6	3,977.9	4,267.0	4,576.4
צמיחה ריאלית (%)	3.0	1.1	4.4	2.3	2.6	3.8	4.0	4.2	4.2
צמיחה ריאלית לנפש (%)	-0.1	-2.0	1.3	-0.7	-0.4	0.8	1.1	1.3	1.3
סקטור פיסקלי (באחוזי תמ"ג)									
מאזן תקציבי	5.9	-0.7	-0.3	-2.3	-3.2	-3.7	-3.3	-3.1	-3.0
הכנסות הממשלה	34.9	23.1	23.5	22.3	21.4	21.1	21.0	20.7	20.5
הוצאות הממשלה	29.0	23.8	23.8	24.6	24.6	24.8	24.3	23.8	23.5
חוב ציבורי	75.6	72.3	73.6	70.5	67.4	65.4	63.9	61.9	57.8
חוב ציבורי באחוז מההכנסות	2.2	3.1	3.1	3.2	3.2	3.1	3.0	3.0	2.8
סקטור מוניטרי ופיננסי (באחוזים)									
ריבית על הלוואות	20.1	16.9	19.4	19.4	18.0	17.3	17.0	16.5	16.0
ריבית על פקדונות	7.1	6.9	7.4	8.0	7.5	7.0	6.5	6.3	6.0
שיעור אינפלציה (ממוצע)	21.4	13.6	28.2	20.4	16.3	14.3	12.3	10.6	10.3
שער חליפין									
שע"ח נומינלי (לסוף תקופה)	503.7	828.8	912.0	912.0	918.0	937.9	988.6	990.0	1,020.2
שע"ח נומינלי (ממוצע לתקופה)	460.6	685.0	869.8	912.0	918.0	930.4	947.2	961.9	985.0
שע"ח ריאלי-אפקטיבי (2010 = 100)	119.2	92.0	92.8	104.2	116.4	130.2	140.9	149.9	158.2

	2022	2023	2024	2025f	2026f	2027f	2028f	2029f	2030f
מאזן התשלומים (במיליוני דולר)									
מאזן חשבון שוטף	11,762.9	4,185.0	6,309.8	778.1	-279.8	975.8	2,930.6	4,032.3	4,352.2
מאזן חשבון שוטף ב- % תמ"ג	10.4	4.6	6.8	0.7	-0.2	0.6	1.7	2.2	2.1
מאזן חשבון מסחרי	32,770.7	21,799.8	22,604.8	15,675.8	17,220.6	18,810.7	21,542.9	23,264.8	24,768.8
ב- % תמ"ג	28.9	24.1	24.2	14.2	13.1	12.5	12.7	12.4	12.0
"יצוא סחורות במונחי F.O.B	50,038.0	36,884.7	36,795.0	31,304.0	32,929.1	35,227.9	39,210.9	42,344.6	45,091.0
"יבוא סחורות במונחי F.O.B	-17,267.3	-15,084.9	-14,190.2	-15,628.3	-15,708.6	-16,417.2	-17,668.0	-19,079.8	-20,322.2
מאזן חשבון שירותים	-11,214.7	-8,527.1	-8,363.4	-8,333.9	-9,496.9	-9,534.7	-9,577.3	-9,794.9	-10,568.4
ב- % תמ"ג	-9.9	-9.4	-9.0	-7.6	-7.2	-6.3	-5.6	-5.2	-5.1
"יצוא שירותים	82.2	75.9	128.9	81.3	88.2	100.7	109.8	121.7	135.7
"יבוא שירותים	-11,296.9	-8,603.0	-8,492.3	-8,415.2	-9,585.2	-9,635.4	-9,687.1	-9,916.7	-10,704.1
מאזן חשבון הכנסות	-8,696.1	-8,602.6	-7,644.1	-6,145.2	-7,516.3	-7,838.7	-8,690.0	-9,104.1	-9,434.9
ב- % תמ"ג	-7.7	-9.5	-8.2	-5.6	-5.7	-5.2	-5.1	-4.9	-4.6
"יצוא הכנסות	176.9	583.7	671.3	772.2	665.1	702.1	830.7	925.7	1,033.4
"יבוא הכנסות	-8,873.1	-9,186.3	-8,315.4	-6,917.4	-8,181.4	-8,540.9	-9,520.7	-10,029.9	-10,468.2
העברות שוטפות, נטו	-1,097.0	-485.1	-287.4	-418.6	-487.1	-461.5	-344.9	-333.4	-413.3
ב- % תמ"ג	-1.0	-0.5	-0.3	-0.4	-0.4	-0.3	-0.2	-0.2	-0.2
השקעות ישירות זרות, נטו (FDI)	-6,639.6	-2,153.0	-1,142.8	1,606.4	1,537.6	1,609.4	1,821.5	1,829.3	2,066.7
ב- % תמ"ג	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ב- % המאזן בחה"ש	-0.6	-0.5	-0.2	2.1	-5.5	1.6	0.6	0.5	0.5
חוב ונכסים חיצוניים (במיליוני דולר)									
סך החוב החיצוני	60,445.9	57,031.3	55,264.0	51,165.5	50,016.1	47,935.0	47,094.0	46,210.4	44,061.8
סך החוב החיצוני ב- % תמ"ג	53.3	63.0	59.3	46.4	38.1	31.8	27.8	24.7	21.3
ב- % יצוא	120.1	151.9	147.0	159.1	148.4	133.0	117.2	106.5	95.2
סך החוב החיצוני לטב"א	50,669.3	46,651.5	46,176.1	42,403.6	41,720.0	40,197.3	39,507.9	39,010.7	37,890.9
סך החוב החיצוני לט"ק	4,192.6	4,930.8	4,027.1	3,954.1	4,179.0	4,374.6	4,968.4	5,324.5	4,846.8
קרן המטבע	5,584.0	5,449.0	5,060.8	4,807.9	4,117.1	3,363.1	2,617.7	1,875.2	1,324.1
פיגורים על תשלומי ריבית	15.0	15.5	5.0	4.0	3.8	3.8	3.8	4.8	4.8
פיגורים על תשלומי קרן	48.0	49.1	45.0	43.0	42.0	38.0	38.0	40.0	40.0
עתודות מט"ח	13,654.7	13,942.1	14,242.9	14,527.7	14,818.3	15,114.7	15,417.0	15,725.3	15,800.0
בחודשי יבוא	6.2	7.7	8.4	8.0	7.8	7.7	7.4	7.1	6.7
שירות החוב (במיליוני דולר, אלא אם צוין אחרת)									
שירות החוב השנתי	8,913.0	11,420.1	12,138.1	13,033.0	11,447.4	10,695.0	10,536.9	10,139.8	10,058.8
ב- % יצוא	18%	30%	32%	41%	34%	30%	26%	23%	22%
תשלומי קרן	6,169.9	7,130.3	9,218.1	9,976.7	8,522.0	8,034.4	7,970.9	7,602.3	7,650.7
תשלומי ריבית	2,743.1	4,289.8	2,920.0	3,056.2	2,925.4	2,660.6	2,566.0	2,537.4	2,408.1
יחס ריבית להכנסות	5.5%	11.4%	7.8%	9.5%	8.7%	7.4%	6.4%	5.8%	5.2%
יחס קרן להכנסות	12.27%	18.99%	24.52%	31.02%	25.30%	22.30%	19.85%	17.52%	16.54%
יחס שירות חוב להכנסות	17.72%	30.42%	32.29%	40.53%	33.99%	29.68%	26.24%	23.37%	21.74%
מערכת בנקאית (באחוזים)									
יחס הלימות ההון (הון רגולטורי לנכסי הסיכון)	*28.4*	*26.0*	*21.8*	--	--	--	--	--	--
הלוואות ללא תנועה בחלוט מסך הלוואות בחלוט	*14.4*	*15.6*	*19.6*	--	--	--	--	--	--

מקור: EIU (נובמבר 2025), קרן המטבע הבינלאומית (ינואר 2025)